

[Christophersen.]

klart, at løsningen af de problemer, der i dag findes på obligationsmarkedet, først og fremmest må søges i den boliglovgivning, der skal gælde på længere sigt, og i de anstrengelser, man vil gøre sig for at øge kapitaldannelsen. Desuden er der tre mere konkrete begrundelser for, at vi kan medvirke til ændringsforslagets gennemførelse.

Den første er, at det er klart, at hvis man giver rimelige muligheder for at optage lån til forbedringer, så mindsker man måske derved bygherrerens interesse for ved byggeriets start, ved opførelsen af selve huset, at engagere sig i alt for ambitiøse projekter; der ligger efter vores mening i dette forslag en mulighed for, at noget skubbes ud med henblik på senere tilbygninger.

For det andet viser det sig, at de totale virkninger af overgangen til 20-årige lån på obligationsmarkedet vil være yderst beskedne, og efter vort skøn kan de ikke få nogen indflydelse på rentedannelsen og på kursniveauet.

For det tredje ligger der jo også i forslaget et ønske om at aflaste pantebrevsmarkedet. Det ville være en illusion at forestille sig, at folk blot ville opgive alle deres investeringsprojekter, hvis ikke de er organiseret, altså at de kan få lånene over den almindelige og særlige realkredit; vi ved, at mange så i stedet blot går ud på det grå pengemarked og optager lån i form af 10- eller 15-årige pantebreve. Derfor kan vi altså, om end vi selvfølgelig har betænkelighed på grund af den aktuelle obligationsituation, medvirke til dette ændringsforslags gennemførelse.

Til sidst skal jeg blot gøre en bemærkning om de regler, der findes for medarbejderrepræsentation i bestyrelserne. Vi kan godt tage forslaget, som det er kommet til at se ud, men vi lægger vægt på det, der også fremgår af betænkningen, at lige så snart der er fastlagt almindelige regler i den øvrige lovgivning for, hvordan denne medarbejderrepræsentation skal tilvejebringes, må de også indarbejdes i denne lov. Vi lægger altså vægt på det, der står om, at ved den førstkomende revision af loven må man indføje de regler, som skal gælde, men vi er indstillet på, at boligministeren indtil da får den bemyndigelse, der her er tale om.

Jeg skal blot om det af hr. Skovmand stillede underændringsforslag sige, at det kan

vi i konsekvens af det, jeg tidligere har sagt, ikke medvirke til.

Gudme: Hvis vi skal gå tilbage til de synspunkter, der var fremme ved første behandling af lovforslaget i januar måned, må vi konstatere, at disse i høj grad er blevet tilgodeset ved de ændringsforslag, som nu fra ministerens og fra udvalgets side er føjet til lovforslaget.

Fra radikal side kan vi kun anerkende dette og takke ministeren for hans imødekommenhed på flere punkter, som vi fremførte ved første behandling.

Jeg skal her nævne først og fremmest, at man med hensyn til ejerlejlighederne har fået gennemført den ligestilling med parcel- og rækkehuse, som savnedes i det oprindelige forslag. Det gælder kun ejerskiftesituationen; forbedringer og ombygninger får derimod ikke rigtig betydning for ejerlejlighederne, men ministeren har nu beredvilligt indføjet dette, sådan at når vi skal have ejerskiftesituationen med — og det kommer jeg tilbage til om et øjeblik — bliver ejerlejlighederne stillet på lige fod med parcelhusene og rækkehusene. Det er rigtigt.

Det er også tilfredsstillende og en imødekommelse af det, vi fremførte ved første behandling, at forbedringerne i hvert fald ikke skal stå tilbage for ejerskiftetilfældene. Man kunne diskutere, om de i virkeligheden ikke skulle rykkes frem foran dem, og det har vi jo også drøftet i udvalget, men resultatet er nu altså blevet en ligestilling af forbedringerne, som oprindeligt fra ministerens side var tænkt føjet til på en betinget måde, sådan at kun det politisk-økonomiske udvalg eller boligudvalget på et senere tidspunkt kunne tilkendegive, at mulighederne var til stede; først da skulle man give adgang til 20-årige lån dér. Nu bliver der altså tale om, at man umiddelbart kan få de 20-årige lån, når der er tale om en forbedring.

Endelig, som også andre ordførere har nævnt, har blandingsreglen, som vi diskuterede en del ved første behandling, nu fået et tilfredsstillende indhold, idet der med denne grænse på 300 m² er blevet tale om, at kombinerede boliger for handlende og håndværkere i samme ejendom går efter de gamle regler, altså forholdet 75:25 pct., mens der kun i de tilfælde, hvor vi er over de 300 m², større karreer med erhverv i, bliver tale om